

Raadsvoorstel

Onderwerp: Begroting 2020 sector primair onderwijs van het schoolbestuur Lauwers & Eems
Datum: 8 april 2020
Agendapunt: 10
Behandeling: Opiniërend of besluitvormend
Portefeuille-
houder(s): Kristel Rutgers
Steller: Alma Kamphof, a.kamphof@hethogeland.nl

1. Samenvatting

Op basis van artikel 48 van de Wet op het Primair onderwijs moet de gemeenteraad jaarlijks de begroting van het openbaar schoolbestuur goedkeuren. De begroting geeft geen aanleiding tot op- of aanmerkingen. Aandachtspunt is wel de trend tot afname van het aantal leerlingen. Dit speelt al een aantal jaren. Na goedkeuring van de raad ontvangt het stichtingsbestuur een brief van de gemeente waarin hen dit wordt meegedeeld.

2. Gevraagd of voorgesteld besluit

De begroting 2020 goedkeuren en dit meedelen aan de Stichting L&E.

3. Inleiding

3.1 Aanleiding

Jaarlijks biedt het bestuur van Stichting Lauwers & Eems het jaarplan, begroting 2020 en meerjarenbegroting van de sector primair onderwijs aan.

3.2 Bevoegdheid raad

Op basis van artikel 48 van de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) hebben de gemeenteraden een aantal bevoegdheden behorende bij hun toezichthoudende taak:

- o.a. het goedkeuren van de begroting en instemmen met de jaarrekening.

De gemeenteraad kan via deze bevoegdheden de financiële positie van het schoolbestuur bewaken. De wetgever heeft het toetsingskader van de gemeenteraad bij het goedkeuren van de begroting wel beperkt. Een gemeenteraad kan zijn goedkeuring aan een begroting slechts onthouden vanwege:

- strijd met de wet
- strijd met het algemeen belang (waarin begrepen het financiële belang van de gemeente).

3.3 Wettelijk of beleidskader

Wet op Primair Onderwijs, artikel 48 lid 6 onder d.: de vaststelling van de begroting na **goedkeuring** door de desbetreffende gemeenteraad of gemeenteraden en de vaststelling van de jaarrekening na **instemming** van de desbetreffende gemeenteraad of gemeenteraden.

3.4 Historische context

Voor de herindeling van de vier gemeenten was er een gemeenschappelijk orgaan. Het dagelijks bestuur van de stichting L&E presenteerde toen jaarlijks voor één december de

begroting aan het gemeenschappelijk orgaan. In de eerste raadsvergadering van de gemeenteraad Het Hogeland is besloten om niet wederom een georganiseerd overleg voor het openbaar onderwijs in te stellen. Na de gemeentelijke herindeling is het schoolbestuur Lauwers & Eems niet meer verspreid over het grondgebied van 3 gemeenten, maar zijn de scholen van het bestuur (nagenoeg) geheel gevestigd binnen de gemeente Het Hogeland. Nagenoeg, omdat twee scholen van Lauwers & Eems zich, vanwege een grenscorrectie bij de herindeling, binnen het grondgebied van gemeente Westerkwartier vallen. De stichting hoeft nu nog maar aan twee gemeenten de begroting, jaarplan en jaarrekening voor te leggen.

Dit is de eerste begroting na de bestuurlijke fusie tussen de schoolbesturen L&E en NBS De Sterren. Vorig jaar waren het nog twee aparte begrotingen voor 2019.

Het schoolbestuur en het gemeentebestuur zijn vrij om nadere afspraken te maken over het voeren van periodiek overleg en het uitwisselen van informatie.

Desgewenst kunnen deze afspraken worden vastgelegd in de statuten van de stichting Openbaar onderwijs. Het Georganiseerd overleg was in de statuten vastgelegd.

4. Beoogd resultaat (of effect)

Het bieden van continuïteit van het openbaar onderwijs in de gemeente Het Hogeland.

5. Toelichting

5.1 Argumenten/motivering

a. De begroting 2020 sluit af met licht financieel voordeel

De belangrijkste conclusie die uit deze begroting getrokken kan worden is, evenals voorgaande jaren, dat deze afsluit met een licht financieel voordeel. Ook het meerjarenperspectief tot 2024 laat positieve cijfers zien.

b. Ontwikkeling leerlingenaantallen

Het leerlingenaantal op 1 oktober 2019 valt positiever uit dan de prognose heeft aangegeven. De prognose is gebaseerd op de systematiek aangeleverd door DUO. Het jaar 2026 is qua leerlingenaantal het dieptepunt.

c. Gemiddelde schoolgrootte

De gemiddelde schoolgrootte van de scholen is laag. In de toekomst wordt dit nog lager. In 2018 was het nog 86 en in 2019 was het 81. Deze grootte wordt jaarlijks minder.

5.2 Risico's

In de begroting is de eerste stap gezet naar de invoering van risicomanagement d.m.v. een risico-inventarisatie. De risico's zijn besproken, gewaardeerd en vervolgens van beheersmaatregelen voorzien. Belangrijkste risico's zijn: daling van het aantal leerlingen, toename zorgleerlingen, onzekere financiering leerlingstromen, wegvallen incidentele subsidies, onvoorziene reparaties/aanpassingen schoolgebouwen en hacken van de informatiesystemen. De conclusie is dat het totale bedrag van de ingeschatte risico's, zelfs in het onwaarschijnlijke geval dat ze zich allemaal tegelijk zouden voordoen, lager is dan het eigen vermogen (ultimo 2018) en daarmee voldoende is om de ingeschatte risico's van beide sectoren te dragen, waardoor de continuïteit van L&E niet in het gedrang komt.

In het financieel beleidsplan is als weerstandsvermogen 40% van de totale baten gekozen. Het weerstandsvermogen drukt uit in welke mate de organisatie in staat is om risico's te ondervangen en om de continuïteit van de organisatie te waarborgen. Het ministerie heeft voor het weerstandsvermogen een onder- en bovengrens opgesteld van 10% en 40%. L&E zit ultimo 2018 op 36% en is dus voldoende. Als het eigen vermogen wordt aangehouden voor de risico's, dan is het weerstandsvermogen 26% en voldoet nog steeds ruim aan de landelijke normen.

Tevens is in het financieel beleidsplan de term kapitalisatiefactor geïntroduceerd. Met de kapitalisatiefactor wordt aangegeven in welke mate een organisatie haar kapitaal efficiënt inzet. Een kapitalisatiefactor ver boven de bovengrens kan duiden op het niet efficiënt benutten van het kapitaal van de stichting in het vervullen van haar taken. L&E hanteert een factor van 35%. Ultimo 2018 was de kapitalisatiefactor 56% en is dus ruim daarboven. Wordt het eigen vermogen gefixeerd op de ingeschatte risico's dan is de kapitalisatiefactor 46% en is nog steeds boven de norm van maximaal 35%. Het schoolbestuur heeft besloten om zowel de kapitalisatiefactor als het weerstandsvermogen te hanteren vanwege de helderheid van dit laatste kengetal en om zodoende op nog een andere wijze na te kunnen gaan of de ingeschatte risico's (in financieel opzicht) opgevangen kunnen worden en of de continuïteit van de organisatie gewaarborgd is.

L&E concludeert dat het eigen vermogen van voldoende omvang is om de ingeschatte risico's te dekken en de continuïteit van de organisatie daardoor gewaarborgd is. Ook de kengetallen onderbouwen deze conclusie. Tevens blijft er nog ruimte over om investeringen ten laste van het eigen vermogen te doen.

6. Financiële aspecten en wijze van dekking

Voor de gemeente heeft dit geen financiële gevolgen.

7. Inbreng belanghebbenden

De afdeling Financiën heeft de begroting bestudeerd en van commentaar (paragraaf 5.2) voorzien.

8. Vervolgtraject

8.1 Uitvoering

n.v.t.

8.2 Tijdsplan

De begroting is voor 1 december door Stichting L&E aangeleverd. Door omstandigheden wordt het voorstel in maart aan u voorgelegd ter goedkeuring. De begroting had voor 1 februari (artikel 48 lid 10 van de WPO) goedgekeurd moeten worden. In dit artikel is bepaald dat de gemeenteraad maatregelen treft om de continuïteit van het onderwijsproces te waarborgen. Mede gezien de voorgelegde begroting is er geen enkele aanleiding om maatregelen te treffen

8.3 Communicatie

Het schoolbestuur L&E wordt schriftelijk op de hoogte gebracht van het besluit van de gemeenteraad.

8.4 Evaluatie

n.v.t.

Bijlage:

1. <Bijlage 1>
2. <Bijlage 2 etc.>

Achterliggende documenten:

1. <Document 1>
2. <Document 2>
3. <Document 3 etc.>

Winsum, 25 februari 2020

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland,

Gemeentesecretaris,

Burgemeester,